

Informace Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k výstupnímu hodnocení

(1) V souladu s § 51 odst. 5 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění zákona č. 383/2005 Sb., vydá škola žákovi v posledním roce plnění povinné školní docházky výstupní hodnocení o tom, jak žák dosáhl cílů vzdělávání stanovených v § 44 školského zákona. Kromě toho vydá škola v 5. a 7. ročníku základního vzdělávání výstupní hodnocení žákovi, který se hlásí k přijetí ke vzdělávání ve střední škole.

(2) Bližší podrobnosti k vydávání a obsahu výstupního hodnocení jsou uvedeny v § 16 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky (dále jen „vyhláška“).

(3) Výstupní hodnocení představuje celkové zhodnocení základního vzdělávání žáka v průběhu plnění povinné školní docházky. Jde o souhrnnou informaci pro žáka, zákonného zástupce žáka a střední školu o tom, jak bylo u žáka dosaženo obecných cílů vzdělávání.

(4) Účelem výstupního hodnocení není popsat, jak žák zvládl osvojit si konkrétní učivo (např. výpočet průměrné rychlosti), ale popsat dosaženou úroveň vzdělání žáka souhrnně a obecně. Naopak hodnocení na vysvědčení se vztahuje k výsledkům vzdělávání v jednotlivých ročnících a předmětech.

(5) Výstupní hodnocení doplňuje hodnocení žáka na vysvědčení především v oblastech, které na vysvědčení nelze hodnotit nebo uvádět (účast a úspěchy v soutěžích a přehlídkách, nadání žáka, jakékoliv další významné skutečnosti ve vzdělávání žáka). Je důležité zejména v případech, kdy škola nepoužívá slovní hodnocení.

(6) Výstupní hodnocení souvisí také s požadavkem na týmovou práci učitelů, která podstatným způsobem zvyšuje objektivitu výstupního hodnocení.

(7) Podle § 60 odst. 4 písm a) školského zákona hodnotí ředitel střední školy v přijímacím řízení uchazeče mimo jiné i podle výstupního hodnocení ze základního vzdělávání.

(8) Výstupní hodnocení se vydává žákovi na konci 1. pololetí školního roku, v němž splní povinnou školní docházku nebo na konci 1. pololetí v 5. a 7. ročníku žákovi, který se hlásí k přijetí ke vzdělávání ve střední škole. Jde o shodný termín s termínem vydávání vysvědčení, proto doporučujeme vydat vysvědčení i výstupní hodnocení žákovi zároveň. V případě podání přihlášky k přijetí do oboru vzdělání, v němž je jako součást přijímacího řízení stanovena talentová zkouška, je žákovi vydáno výstupní hodnocení do 30. října dle § 16 odst. 3 vyhlášky.

(9) Pokud se žák 5. nebo 7. ročníku rozhodne podat přihlášku k přijetí ke vzdělávání ve střední škole až po konci 1. pololetí, doporučujeme, aby mu škola vydala výstupní hodnocení nejpozději 5 pracovních dnů před posledním datem stanoveným pro odeslání přihlášky tohoto žáka střední škole.

(10) Výstupní hodnocení se vydává vždy v posledním roce povinné školní docházky. Upozorňujeme, že to nemusí být vždy 9. ročník základní školy, pokud žák některý ročník opakoval. Pokud tedy žák ukončí povinnou školní docházku v nižším než 9. ročníku, bude mu v tomto nižším ročníku vydáno výstupní hodnocení. Jestliže bude poté dále

pokračovat ve vzdělávání v základní škole, pak škole již ze školského zákona nevzniká povinnost vydat mu další výstupní hodnocení. Pouze žák, který plní povinnou školní docházku ve střední škole, obdrží více výstupních hodnocení – v 5. a/nebo 7. ročníku od základní školy a další v posledním roce plnění povinné školní docházky od střední školy.

(11) Výstupní hodnocení vydává škola žákovi v posledním roce plnění povinné školní docházky bez ohledu na to, zda žák plní povinnou školní docházku v základní škole nebo ve víceleté střední škole. Povinnost vydávat výstupní hodnocení se tedy vztahuje také na osmiletá a šestiletá gymnázia a osmileté taneční konzervatoře. Uvedená povinnost vyplývá jak z ustanovení § 51 odst. 5 školského zákona, tak z § 16 vyhlášky ve spojení s § 24 vyhlášky.

(12) Žákům se zdravotním postižením, kteří plní povinnou školní docházku ve třídách nebo školách s upraveným vzdělávacím programem podle § 46 odst. 3 školského zákona (základní vzdělávání trvá deset ročníků), vydá škola výstupní hodnocení v souladu s 51 odst. 5 školského zákona v devátém roce plnění povinné školní docházky.

(13) Pokud žák plní povinnou školní docházku v zahraničí nebo v zahraniční škole na území České republiky, vydá mu výstupní hodnocení škola zapsaná ve školském rejstříku, ve které je žák zapsán k plnění povinné školní docházky. Při hodnocení škola vychází z vysvědčení a dalších vyjádření vydaných zahraniční školou a z výsledků vykonaných zkoušek. Skutečnost, že výstupní hodnocení je zpracováno na základě podkladů zahraniční školy, které má škola k dispozici, je možno uvést v textu výstupního hodnocení.

(14) Pokud žák plní povinnou školní docházku individuálním vzděláváním, vychází škola při sestavování výstupního hodnocení v 5. ročníku (pokud se žák hlásí ke přijetí do osmiletého gymnázia nebo taneční konzervatoře) z výsledků vykonaných zkoušek a z hodnocení osoby, která žáka individuálně vzdělává. Skutečnost, že výstupní hodnocení je zpracováno na základě podkladů osoby, která žáka individuálně vzdělává a které má škola k dispozici, je možno uvést v textu výstupního hodnocení.

(15) Výstupní hodnocení se podle § 51 odst. 5 školského zákona vydává žákovi, škole tedy nevzniká povinnost předat ho přímo zákonnému zástupci žáka. Podle § 21 odst. 2 ve spojení s § 21 odst. 1 písm. b) školského zákona má zákonný zástupce žáka právo na informace o výsledcích vzdělávání žáka, tedy i možnost seznámit se s výstupním hodnocením žáka.

(16) Tiskopis pro výstupní hodnocení není stanoven. Jedná se však o oficiální dokument, jehož vydání upravuje školský zákon. Proto by výstupní hodnocení mělo vedle vlastního textu hodnocení obsahovat podobné identifikační údaje o škole a žákovi jako má vysvědčení (zejm. název a adresa školy, IZO školy, jméno a příjmení žáka, datum narození, místo narození, třída, ročník, číslo v třídním výkazu, školní rok), dále by mělo obsahovat označení dokumentu (výstupní hodnocení), podpisy pedagogického pracovníka, který hodnocení připravil, a ředitele školy, datum vydání a otisk kulatého razítka školy.

(17) Škole ze žádného ustanovení školského zákona ani vyhlášky nevzniká povinnost projednávat text výstupního hodnocení před jeho vydáním se zákonným zástupcem žáka nebo požadovat potvrzení textu výstupního hodnocení zákonným zástupcem žáka. Tato skutečnost ale škole nebrání v tom, aby ve školním řádu stanovila, že bude projednávat text výstupního hodnocení před jeho vydáním se zákonným zástupcem žáka.

(18) Zákonný zástupce žáka má možnost (kterou není třeba upravovat právním předpisem) se vyjádřit k textu výstupního hodnocení. Toto svoje vyjádření může přiložit k přihlášce ke studiu. V prvním kole přijímacího řízení pak přihlášku s přílohami odesílá

střední škole ředitel základní školy, ve druhém a dalších kolech přijímacího řízení odesílá přihlášku střední škole zákonný zástupce žáka.

(19) Doporučujeme při předávání výstupního hodnocení poučit žáky o tom, že při podávání přihlášky ke studiu na střední škole je třeba přiložit originál nebo ověřenou kopii (§ 1 odst. 1 vyhlášky č. 671/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti o organizaci přijímacího řízení ke vzdělávání ve středních školách) výstupního hodnocení. Tuto informaci doporučujeme poskytnout při vhodné příležitosti i zákonnému zástupci žáka. Kopii výstupního hodnocení pro první a další kola přijímacího řízení tedy pořizuje žák, nikoliv škola. Škola však může žákovi vydat i jeden nebo více stejnopisů výstupního hodnocení nebo pořízenou kopii ověřit.

(20) Ve výstupním hodnocení je popsáno, jak žák dosáhl cílů základního vzdělávání. Cíle základního vzdělávání jsou stanoveny v § 44 školského zákona. Zároveň vyhláška v § 16 jako hlavní obsah výstupního hodnocení uvádí vyjádření o dosažené výstupní úrovni vzdělání ve struktuře vymezené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání (RVP ZV). Za tuto strukturu je třeba v RVP ZV považovat kapitolu 3.2 - Cíle základního vzdělávání. Zde jsou uvedeny tytéž cíle základního vzdělávání, které jsou uvedeny v § 44 školského zákona. Uvedení cílů základního vzdělávání ve školském zákoně předpokládá, že k těmto cílům směřuje i vzdělávání podle dosavadních vzdělávacích programů.

(21) Při sestavování výstupního hodnocení konkrétního žáka proto doporučujeme postupovat po jednotlivých částech textu § 44 školského zákona nebo kapitoly 3.2 RVP ZV a stručně charakterizovat dosaženou úroveň jednotlivých cílů.

(22) Jako příklad možného postupu uvádíme: při popisu dosažení cíle např. účinně spolupracovat by výstupní hodnocení mělo dát odpověď např. na otázku, zda se u žáka podařilo rozvinout schopnost účinně spolupracovat ve skupině, podílet se na vytváření pravidel týmové práce, respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých, přispívat k diskusi ve skupině, poskytnout pomoc nebo o ni požádat apod.

(23) Výstupní hodnocení dále obsahuje vyjádření o možnostech žáka a o jeho nadání (§ 16 odst. 2 písm. a) vyhlášky). Zde lze např. uvést, v jakých oblastech žák vyniká, jaké byly jeho úspěchy v soutěžích a přehlídkách, odkazy na jiné doklady jeho nadání apod.

(24) Výstupní hodnocení dále obsahuje vyjádření o předpokladech pro další vzdělávání nebo pro uplatnění žáka (§ 16 odst. 2 písm. b) vyhlášky) a o chování žáka v průběhu povinné školní docházky (§ 16 odst. 2 písm. c) vyhlášky).

(25) Poslední částí výstupního hodnocení jsou informace o dalších významných skutečnostech ve vzdělávání žáka (§ 16 odst. 2 písm. d) vyhlášky). Zde lze např. uvést, zda žák vynikl v některé oblasti, která nebyla popsána v předchozím textu hodnocení, zda byl v průběhu školní docházky oceněn za nějaký významný čin, zda existovala nějaká okolnost, která zásadním způsobem ovlivnila vzdělávání žáka apod.

(26) Požadavky na formulaci hodnocení nejsou výslovně stanoveny.

Mgr. Svatopluk Pohořelý
ředitel odboru předškolního, základního
a základního uměleckého vzdělávání v zast.